

**Oponentský posudek
na rigorózní práci
Martina Richtera
na téma „ Trestní odpovědnost zastupitelů, radních a dalších osob za
jednání v rámci činnosti územních samosprávných celků“.**

I.

Kandidát si vybral k obhajobě téma velmi aktuální, frekventované a v literatuře často zmiňované. Přesto se však jedná o téma, které si zasluhuje teoretickou pozornost, neboť vše nasvědčuje tomu, že institut trestní odpovědnosti jednotlivých osob v rámci činnosti územních samosprávných celků se bude v legislativě i judikatuře dále vyvíjet. I do budoucna lze očekávat změny. Tyto změny by měly vnést do této problematiky právní jistotu. Autor si je této skutečnosti plně vědom a ve své práci na tyto problémy mnohdy poukazuje.

II.

Posuzovaná práce si dává za cíl zabývat se zvolenou problematikou komplexně. S ohledem na možný rozsah práce a šíři zmiňované problematiky lze konstatovat, že autor se zaměřil na nejpodstatnější principy a instituty, které tomuto rozsahu odpovídají. Kladně lze hodnotit použití a orientaci v pramenech, jimiž je kromě trestního řádu především judikatura publikovaná ve Sbírce soudních rozhodnutí, rozhodnutí Ústavního soudu a odborná literatura. Vzhledem ke zvolenému tématu pracuje autor logicky i s některými instituty občanského práva. Z formálního hlediska působí práce uceleně a přehledně, přičemž řazení do jednotlivých kapitol nepostrádá vnitřní logiku.

V daném případě se jedná o diplomovou práci, přičemž autor se domáhá uznání diplomové práce za práci rigorózní.

Z hlediska rozsahu (103 stran vlastního textu) splňuje práce nároky kladené po formální stránce na rigorózní práci.

Práce se skládá z úvodu, tří základních kapitol, závěru, seznamu použité literatury a resumé.

III.

V úvodní kapitole se autor věnuje ústavněprávním rozměrům posuzované problematiky a prolínání právnických a politických témat v této oblasti. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že ani přibírání znalců a advokátů k řešení mnohdy komplikovaných právních otázek nezbavuje příslušné osoby případné trestní odpovědnosti. Zde auto nepomíjí zásadní rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 265/07. Za případné pak považuji úvahy autora o častých rozporech mezi ekonomickými hledisky a místními zájmy z hlediska výhodnosti řešení pro občany. Tím se opětovně zdůrazňuje tenká hranice mezi politickými zájmy a správou majetku. V dalších pasážích se autor věnuje významu záměrové a realizační části schvalovacího procesu, rozboru subjektivní stránky (kteroužto lze považovat z hlediska trestní odpovědnosti v této oblasti za rozhodující) a základní míře požadované opatrnosti. Možná až příliš podrobný v této obecné části je rozbor institutů právních a skutkových omylů.

Ve zvláštní části (kapitola II) se autor věnuje rozboru jednotlivých skutkových podstat trestných činů porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 a § 221 tr. zákoníku), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329 tr. zákoníku), a úplatkářství (§ 331 a násl. tr. zákoníku). Tuto část práce pokládám za velmi zdařilou, jedná se o její klíčovou část. Za zvlášť významné považuji již shora zmíněné prolínání trestněprávní úpravy s příslušnými občanskoprávními normami, což logicky vede k úvahám o přiměřenosti trestní represe, subsidiarity trestní represe a aplikaci zásady ultima ratio. Přehlednosti práce prospívá používání srovnávacích grafů a statistik.

Za slabší stránku práce považuji III. kapitolu, která se z hlediska komparatistiky věnuje některým zahraničním úpravám. Pro účel rigorózní práce bych považoval za vhodnější, kdyby si autor vybral jednu nebo několik zahraničních úprav, jímž by se hlouběji věnoval a dosáhl tak významnějších poznatků ve srovnání těchto zahraničních úprav s úpravou vnitrostátní.

V závěru pak autor shrnuje získané poznatky. Vzhledem k tomu, že se autor (zvláště ve II. kapitole) kriticky vymezuje k některým institutům a aplikační praxi, očekával bych větší prostor pro úvahy de lege ferenda. Předpokládám, že těmto úvahám by se autor mohl blíže věnovat v ústní obhajobě.

IV.

I přes shora uvedené připomínky se domnívám, že se autor uspokojivě vypořádal se zvoleným tématem. Za hlavní klad práce považuji celkově vyčerpávající zvládnutí zvoleného tématu, použití odpovídající judikatury obecných soudů i Ústavního soudu a prolínání trestněprávních úvah s instituty občanského práva.

V.

V závěru konstatuji, že uvedená diplomová práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci. Doporučuji proto žádosti o uznání této diplomové práce za rigorózní práci vyhovět a předložit ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 31. října 2016

JUDr. Jan Sváček